

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 13.

82. ÅRGANG

4. JULI

1970

**FRANSIS-
KANER PÅ
FERIETUR
I «SYSTEMET»**

(SIDE 204)

**MARIAKIRKE
INNVIES PÅ
LILLEHAMMER
19. JULI**

(SIDE 202)

GOD SOMMER!

**ONSDAGSBREV - FILM -
KLOVNER - NYHETER -
TEOLOGI - KRITIKK osv.**

KRIGEN OG USA'S KAT-

En melding gjennom Associated Press Oslo-kontor daterert den 20. juni kunne ganske oppsiktsvekkende fortelle at «den katolske kirke i De forente stater har besluttet å starte en intens kampanje for å få sine medlemmer til å vende seg aktivt mot krigen i Indo-China.» Dessverre eller heldigvis, det kommer an på ens personlige vurdering av dette felttoget, er dette ikke riktig. Selvfølgelig har ikke den katolske kirkes biskoper i USA og dens 60 millioner troende på det nåværende tidspunkt hatt noen mulighet til å samle seg om en slik antikrigskampanje. Kirken i USA er en veldig affære som har titusener på titusener av prester og ordenssøstre, en presse som avspeiler alle de amerikanske katolikkers forskjel-

lige oppfatninger og meninger i dette og i andre spørsmål og en veldig sosialtjeneste som arbeider midt i heksegryten av folkeslag, blant minoritetene osv. Og som samtidig skal være et samlingspunkt for alle de nevnte 60 millioner mennesker, enten de er velhavende eller fattige, enten de går med blomster i håret eller utnevnes til oberster i de vepnede styrker. Denne Kirke og dens biskoper kan ikke uten videre trylle frem entydige svar på mange spørsmål. Det som den kan gjøre — og som den forsøker å gjøre — er å minne sine tilhengere om og om igjen på at det finnes visse viktige kristne regler for fellesskap, menneskeverdighet osv. Og den kan minne dem på at de lett synlige politiske grensene vi laver, visst ikke er de som betyr aller mest.

Nevnte telegrambyråmelding forklarer nærmere hva den mener med uttrykket «den katolske kirke i De forente stater» og vi går ut fra at denne tilføyelse er korrekt:

«Brev er i første omgang sendt til 40 000 prester og biskoper. I løpet av sommeren er det meningen at oppfordringen skal legges frem skriftlig for hele geistligheten.

Aksjonen er startet etter initiativ av redaktøren for Catholic World Magazine, pastor John Sheering og pastor William F. Nerin i Oklahoma. Velinformerte kilder understreker at dersom et betydelig antall katolske prester virkelig følger oppfordringen om å tale krigen midt imot, vil dette kunne få alvorlige konsekvenser for den støtte president Nixon hevder å ha i «det tause flertall».

I midten av 50-årene fikk den katolske kirke sin stasjon i Lillehammer. Tidligere sogneprest i Hamar, Gerhard Parthe, ble sjelesørger for en liten menighet som hver søndag samlet seg i en eldre villa i Weidemannsgate 3, hvor et kapell ble innviet til Jomfru Maria av daværende biskop Jac. Mangers.

Men Lillehammer er en turistby med betydelig besøk av katolikker fra mange land, og det ble snart klart for pastor Parthe at det lille Mariakapellet ikke kunne strekke til. I de hektiske sommermånedene hendte det ofte at den langt største del av de kirkesøkende måtte oppholde seg i haven eller trappeoppgangen under søndagens gudstjeneste.

Gerhard Parthe drømte fra første stund om å reise en Mariakirke på den rommelige eiendommen i Weidemannsgate, men hvordan skaffe midler til en slik millionoppgave? Pastor Parthe løste den på sin egen måte, og den Mariakirke som i dag står reist

MARIAKIRKEN

og som innvies av biskop John W. Gran 19. juli, representerer et virkelig eventyr i de senere årtiers norske kirkehistorie.

Pastor Parthe kom som opprinnelig tysker, født og oppvokst i Westfalen, stadig i kontakt med landsmenn. Han unnlot aldri å fortelle at han hadde kirkeplaner og at det måtte være en æressak for trosfeller i etterkrigstidens Tyskland å reise Mariakirken i Lillehammer.

År etter år og kveld etter kveld til langt ut i de små timer satt Gerhard Parthe og skrev med sin hånd brev til prester og legfolk i det ganske Tyskland om det som nå var blitt hans hjertesak. Han tok også et par turer til sitt tidligere fedreland og fikk anledning til å tale og ta opp

kollekt i noen av de store katedralene.

Resultatene uteble ikke. Fra alle kanter strømmet bidragene inn, små og store, og mot slutten av 60-årene var kontoen i den lokale sparebank blitt så ruvende at arkitekt og entreprenør kunne kontaktes.

Arkitekt Carl Corwin, Oslo, tegnet et kirkehus som hører til de vakreste blant moderne kirker i Norge, entreprenørfirmaet Lars Grønvold, Lillehammer, virkeliggjorde det på under ett år, og i dag kan Gerhard Parthe, som i mellomtiden er blitt sogneprest, ønske velkommen til en Mariakirke som rommer 120 mennesker og som i det prektige anlegg også innbefatter ny og moderne prestegård samt et mindre kapell.

Med to tomme hender kom Gerhard

OLIKKER

Her blir det klart hva det er snakk om. Det blir mer og mer almindelig at enkelte katolikker, prester, søstre eller legfolk, markerer personlige standpunkter i mange av dagens stridsspørsmål. De binder dermed ikke Kirken, de forplikter ikke Kirken hverken til det ene eller til det andre. Men de gjør det de kan for å forme en katolsk opinion i den og den saken. Her er det to prester som sikkert etter meget grundig overveielse forsøker å finne støtte blant sine trosfeller for sitt syn på Nixon-administrasjonens Indo-China-politikk. Det oppsiktsvekkende i AP-meldingen er bare dette: et nytt bevis på den opinionsdannende debatt som er igang i hele den katolske kirke verden over i denne tiden.

Det er en vanskelig vei å gå Kirken har valgt i sitt *aggiornamento*. Det kan nok knake i sammenføyningene av og til underveis og slå gnister av motsetningene.

Samtidig aner vi at det nettopp er slik Guds folk er underveis igjen, søkende. Fulle av håp.

Nei, den katolske kirke i USA har ikke startet noen kampanje mot denne krigen. Men det gjører blandt de amerikanske katolikker, en gjennomtenkt holdning til all krig kommer langsomt til syne.

Samtidig som vi mer og mer godtar og forstår nødvendigheten av ordene *Unity in Diversity*.

Og derfor synes vi at AP-meldingen — til tross for påtalte misforståelse — er en ganske gledelig melding.

Å. R.

«FOR EN LILLE SMULE SAGTMODIGHED»

Hvem vil ikke gerne arve jorden?

Hvis man forestiller sig alle de skønne turiststeder, som så lokkende smiler til en fra plakaterne på banegården: bjerge, søer, vandfald, skove, pragtfulde byer og brede strande ved det blå hav — tænk at eje alt det! Ikke bare besøge stedet i stakket hæsblesende ferie på otte til fjorten dage, alt efter pengepungen, og med risiko for, at det regner under hele turen — men at *eje* det hele?

I bjergprjridigenen står der tydeligt, at Jesus sagde: «Salige er de sagtmodige, thi de skal arve jorden.»

Det står der virkelig. Det står ikke, at de sagtmodige skal arve det evige liv eller Guds rige, eller at de sagtmodige skal møde sagtmodighed, eller noget andet pænt, som vi ikke rigtig synes kommer os ved til daglig, højst søndag formiddag. — Nei, af alle saligprisningerne er den om sagtmodigheden den eneste, hvor Jesus som belønning stiller os noget helt konkret og materielt i sigte.

Oven i købet noget, som vort hjerte begærer med en sådan lidenskab, at vi har skabt de frygteligste våben for at bemægtige os det. Vi vil slå hinanden ihjel for at eje lidt af jorden; vi vil nedværdige os selv, sælge vor sjæl, benægte Guds eksistens for at komme uden om, at Han har førsteretten til sit eget værk.

To tredjedele af os kæmper i øjeblikket for livet og resten for at nyde livet på Guds smukke jord. — Og så står Han og er parat til at give os det hele kvit og frit for en lille smule sagtmodighed.

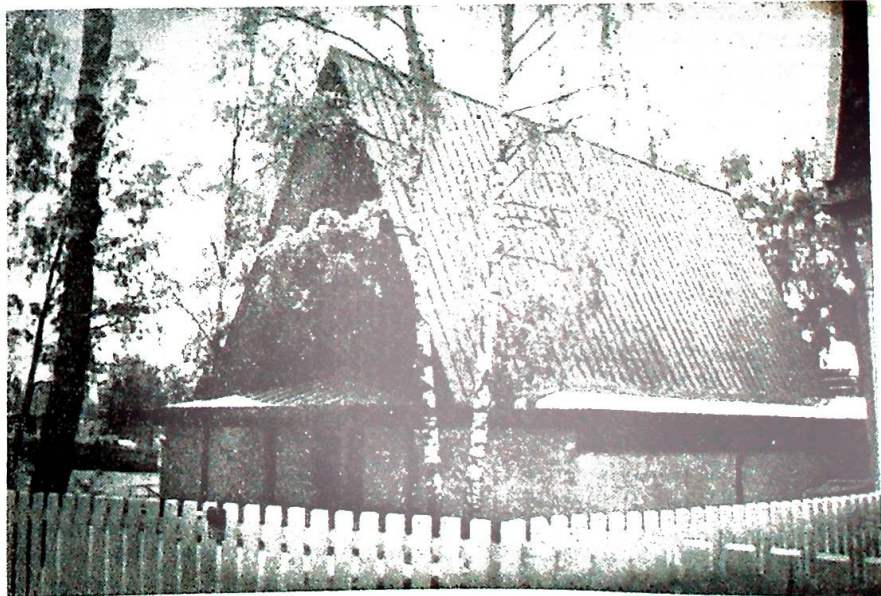
(Forts. side 212.)

PÅ LILLEHAMMER

Parthe til Lillehammer. I dag er Mariakirken virkelighet og står der ikke langt fra gjeldfri. En mirakuløs innsats er gjort, ikke minst med tanke på at Parthe i alle disse årene har slitt med en sterkt svekket helse. Han var selv håndverker før han ble prest og hans praktiske sans og store kontaktskapende evne har vært ham til uvurderlig hjelp. Det er ikke for ingenting at venneskaren er så stor, både blant katolikker og protestanter.

Han har skrevet kirkehistorie i Lillehammer og reist et monument som på mange måter vil tale til kommende slekter. Til dem som har kjent ham og fulgt hans livsverk, vil Mariakirken først og fremst tale om troens styrke og åndens seier.

SBR.

ARNO GERRITSMA O.F.M. PÅ:

FERIETUR ØSTOVER I "SYSTEMET,"

Pater Arno og hans reisekamerat, Arne Holme på Den røde plass i Moskva.

Vi hadde passert Terespol og nærmet oss Brest, den russiske grensestasjonen. Det skulle bli et lengre opphold der. De russiske jernbaner opererer fortsatt med bredspor. Derfor må understellene på vognene skiftes ved grenseovergangen.

Klokken var henimot midnatt russisk tid — to timers forskjell! — da de russiske tjenestefolk banket på kupédøren. Den første som kom inn var en dame i alminnelig sivilantrekk. Hun var fra Intourist og ønsket oss velkommen på engelsk. Navnene våre var ikke ukjente for henne. De sto nøye notert på listen hennes. Etter å ha anbefalt oss å kjøpe noen rubler — noe vi foreløpig ikke var interessert i — forsvant hun igjen.

Så begynte systemet å funksjonere ganske grundig. En dame i uniform kom inn og spurte om vi hadde frukt med oss. Spørsmålet vakte noen forbauselse. Vi hadde riktignok noen få epler og appelsiner igjen, men vi hadde ingen anelse om at dette ikke var tillatt. Men det var altså slik. Om vi ville, måtte vi gjerne spise frukten. Vi hadde enda et kvarter igjen til vi offisielt skulle passere grensen. Det som vi eventuelt skulle ha igjen ved grenseovergangen, måtte imidlertid ubønnhørlig beslaglegges. Vi ble temmelig ergelige og ba damen kort og godt å ta med seg straks alt vi eide av epler og appelsiner. Hun protesterte så tynt. Ville antagelig ikke være ubehagelig mot oss. Men vi hadde allerede fått fruktsystemet i vrangstrupen og ba henne å ta med alt.

Dette var bare en bagatell. Systemet var ikke ferdig med oss. Det kom igjen en uniformert dame inn i kupéen.

Hun var ledsaget av tre tjenestemenn i militæruniform og snakket godt engelsk. Det første hun spurte om, var om vi hadde rubler med oss fra utlandet. Min reisefelle hadde det og nevnte det i all oppriktighet. Damen ble med ett fyr og flamme. «That is not allowed!» Han måtte vise alle pengene. «Open your suitcases». Vi åpnet koffertene våre. Hun rotet rundt og oppdaget noen bøker jeg hadde tatt med meg. «Bibles»? spurte hun. «Yes, a new testament and a psalmbook!» svarte jeg. Hun oppdaget noen flere bøker: en pocket av Langslet, «Le prêtre» av Teilhard de Chardin og en liten Paxutgave om Kierkegaard. Blikket hennes ble strengere. Hun tok bøkene fra meg og sa at de nøye måtte granskes. «If not allowed, you will not get them back». Så ble vi utkommandert i korridoren mens en av militærfolkene tok opp setet for å undersøke med en stor lykt om vi hadde gjemt noe. Rotet i kupéen var blitt temmelig ubeskrivelig. Jeg gjorde damen oppmerksom på at vi var ganske alminnelige turister fra Skandinavia. Hun var klar over det. «Beg pardon», sa hun, «but I have to do it!» Min venn ble beordret å slå følge med henne inn i vaktrommet på stasjonen. Jeg kunne bli igjen, men bøkene mine tok hun med seg.

Toget ble kjørt på et sidespor og en hær av jernbanearbeidere satte i gang med å skifte hjulsettene på vognene.

I kupéen ved siden av var en polsk ingeniør som var på tjenestereise til Moskva. Det var en hyggelig herremann som vi hadde hatt en koselig prat med tidligere om kvelden. Han

kom og spurte meg hva som hadde hendt. Jeg forklarte situasjonen. «Rubles, not very good», sa han. «If you want a translator, knock on my door. Good night, sir.»

Jeg ble alene igjen i korridoren. De få passasjerene som reiste i samme vogn hadde lagt seg. Ute holdt jernbanefolkene på med sitt arbeid. Klokken ble både ett og to. Rundt halv tre ble vår vogn kjørt inn til perongen igjen og hengt på resten av toget. Like etter kom min reisefelle inn i kupéen. De hadde tatt rublene fra ham og utspurt ham om meg. Men bøkene hadde han fått med tilbake.

I en slik stund er det godt med en trøstens tår. Vi hadde en flaske vodka med oss og tok en liten «night cap» før vi la oss. Da vi våknet igjen neste morgen hadde toget allerede for lengst passert Minsk. Vi nærmet oss Smolensk. Været var strålende og humøret på topp, de tapte rubler til tross!

HVOR FINNES EN APEN KIRKE I MOSKVA?

Moskva er med sine syv millioner innbyggere en kjempeby. Det finnes fortsatt hundrevis av kirker og kapeller i denne byen, men det sies at bare 30—40 av dem er i bruk. Noen mener at dette tallet er i overkant, men det kan være det samme. Vi hadde satt oss i hodet å gå i kirken på søndagen. Vi ville delta i en russisk ortodoks gudstjenste. Det gjaldt å finne en «working church» som en engelsk turist kalte det. Vi besluttet i første omgang selv å gå på jakt og spanderte faktisk en formiddag på

«Større og mindre kirker fantes det nok av i Moskva sentrum, men ingen av dem var lenger i bruk —.» Dette bildet som ble tatt i vinter forteller noe om dette. Men det var åpne kirker andre steder i millionbyen.

det. Helt enkelt var det ikke. Større og mindre kirker fantes det nok av i Moskva sentrum, men ingen av dem var lenger i bruk som kirke. Noen var innredet til museer, andre ble brukt som lagerrom og enda andre står der bare i en meget forfallen tilstand. Etter et par timer ga vi opp letingen og tok en båttur på Moskva-elven til Gorkiparken. Det var en aldeles deilig tur i strålende solskinn. Tanken på å etterforske en kirke som var i bruk hadde vi lagt på hyllen til neste dag. Men så fikk vi en pussig opplevelse:

Etter å ha spist en god og ganske billig middag tok vi oss en aftenetur i byen. Vi slentret over den røde plass og gikk innom Gum, et kjempevarehus i gammeldags stil, hvor det krydde av folk. Den som er vant til Vestens velferd og levestandard merker seg her straks en betydelig forskjell i utvalg og kvalitet. Særlig imponerende virker disse varehus i Sovjet ikke på

turistene. Men turistene skal allikevel ikke klage. De har sine egne shops hvor de kan få kjøpt alle slags luksusartikler for en billig penge, bare de betaler med utenlandsk valuta.

Men for å komme tilbake til aften-turen. Da vi kom ut av Gum ble vi enige om å ta en tur med undergrunns-banen. Rett skal være rett. Om vi ikke var blitt imponert av Moskvas største varehus, så ble vi det i høy grad av Moskvas metro. Noen av stasjonene er bygget vel pompøst med mye marmor og skulptur. Men bevarer for et effektivt befordringsmiddel. Tunnelene ligger langt nede under jorden og folk kommer opp og ned ved hjelp av kolossale rulletrapper. De lange togsettene kjører med stor fart og en forbausende frekvens. Det tok ikke lang tid før vi var i utkanten av byen, og da vi hadde kommet opp av jorden

igjen fortsatte vi vår aftenvandring i en av Moskvas mange drabantbyer. Jeg husker ikke navnet. Selve stedet kunne nesten ha vært Oppsal eller Lambertseter. Slik så det ut i allfall. Det ble fortalt oss at det bak de svære fasader bare fantes trange leiligheter med et minimum av moderne komfort. Påfallende var det at det nesten ikke fantes noen bilparkeringsplasser. Det skal noe til før en er bileier i Sovjet.

Mens vi fortsatte vår vandring fikk jeg plutselig øye på en kirke som lå litt borte fra trafikkveien, halvveis gjemt i et lite skogholt. Den hadde nok stått der adskillig lengre enn de svære leiegårder. Da vi gikk ned en stikkvei, så vi at kirken lå ved en liten gravlund. Vi oppdaget at det brente lys inne. Dørene var stengt, men da vi kikket gjennom et av vin-

(Forts. neste side.)

FERIETUR ØSTOVER -

FORTS.
FRA
FORRIGE
SIDE

duene så vi en likbåre på kirkegulvet. Rundt båren satt og sto noen eldre koner som hadde tent lys og oljelamper. De holdt vakt ved en avdød trosfelle og ba for hans evige hvile. Det var en merkelig opplevelse. Der hadde vi gått hele formiddagen gjennom byens sentrum for å finne en working church, som engelskmannen sa. Og ved en ren tilfeldighet kom vi på en aftentur langt fra byens sentrum rett bort i en slik kirke. Den virket med sine barokke konturer og gylne kupler noe uvirkelig i det moderne drabantbymiljø. Men den funk-sjonerte.

LENIN OG LOURDES

Det er rart å tenke på hvor radikalt mennesker kan bryte med fortiden og så allikevel etablere noe nytt som i sterk grad vekker fortidens minner. Marx påsto i sin tid at religion var opium for folket. Hans meningsfeller i Sovjet har støttet opp om denne mening ved bl. a. å foreta en grundig oppvask med alt som heter religiøs skikk og bruk. Intourist, det store sovjetreisebyrå, kommer neppe til å arrangere valfarter til madonnaen i Kiev for ikke å snakke om grotten i Lourdes. Dette hører jo fortiden til. Den moderne sovjetborger skal ikke lengre serveres noe slikt. Han er for opplyst, for nøktern, for radikal. Nå vel, en kan begynne å lure når en har dette i tankene og så en vakker dag befinner seg på den røde plass i Moskva.

Midt på denne svære plass like i nærheten av Kremles ærverdige mur står et mausoleum hvor revolusjonens store forkjemper, Lenin, har funnet sitt siste hvilested. Selve mausoleet er et heller ordinært monument såvel

i størrelse som i arkitektur. Men én ting kan man neppe være i tvil om. Dette her er ment som en helligdom og ikke nok med det. Det synes også akseptert som helligdom.

Hele omgivelsen her byr på et syn som minnet meg i høy grad om grotten i Lourdes. Misforstå meg endelig ikke. Dette er ikke ment som en dårlig spøk. Det er bare for å registrere et meget bestemt inntrykk.

Våre sovjet-venner kan gjerne protestere så meget de vil mot alt de kaller for overtro, avgudsdyrkelse og religiøs humbug i det hele tatt. Ikke desto mindre har de skapt seg sin egen religiøse helligdom, sin egen Lourdesgrotte.

På begge steder, både ved grotten

i Lourdes og ved mausoleet i Moskva, ser man samme syn: endeløse pilgrimskarer på vei til helligdommen. Det er unge og gamle, menn og kvinner, soldater i geledd med sine offiserer og skolebarn i flokk med sine lærere, grupper og privatfolk fra alle Sovjets republikker, europeere og asiater. Om man kommer tidlig om morgenen eller sent på kvelden på den røde plass, alltid står de der — som i Lourdes — pilgrimner ved helligdommen for å bringe sin stille honnør til den helligdommen er viet til.

Når en ny time slår i Kremles største klokketårn blir det bevegelse i massen på den store plass. To soldater ledsaget av en tredje kommer ut av porten og marsjerer i gallauniform og med blanktpusset gevær og bajonett i høytidelig paradeskritt frem mot mausoleet. Folk løper til fra alle kanter for å se. Vakten ved mausoleet skal skiftes. Den lille parade er som en høytidelig seremoni som ingen vil gå glipp av. Det veksles noen knappe kommando-ord. Stram honnør, alt i god gammeldags paradestil. Når de to nye vakter står på post, marsjerer de to andre, igjen ledsaget av den tredje, like høytidelig tilbake til vaktlokalet.

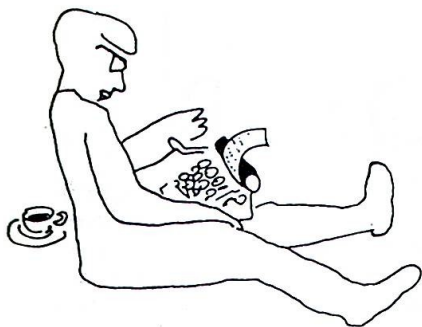
Jo, man sporer fortsatt «borgerlighet» i Sovjet, revolusjonen til tross. Religionen har man villet kvitte seg med, men begreper som helligdom, valfart, seremoni, andakt realiseres fortsatt like under Kremles ærverdige mur, Sovjets høyborg. I dag er det ikke lenger Vårherre eller madonnaen

(Forts. side 213).

Aviser, tidsskrifter og bøker lagt frem på et hotell for turistene — utvalget er begrenset. Pater Arno fikk også vanskeligheter med en bok han selv hadde med, av Langslet.

ONSDAGS- BREVENE

Kjære alle sammen.

Helder Camara er kanskje ikke som erkebiskoper flest. Eller slik vi forestiller oss en erkebiskop. Han er ikke det minste mektig og imponerende, det er kulehull i veggene i huset hans i Recife i Brasil, temmelig ferske sådanne. Fra maskinpistoler. De fattige stoler på ham, de rike er i beste fall mistroiske. Unge prester og legfolk som arbeider sammen med ham er funnet myrdret, har blitt kastet i fengsel og torturert, noen ærverdige embedsbrødre græsser muligens når de hører navnet hans. Han er dem litt for radikalt!

I det hele tatt er han ikke som folk flest. Han tar evangeliet bokstavelig og tyensynlig, og det er noe som virker forstyrrende og farlig. Til hans fordel kan imidlertid på den annen side anføres at han gir mange av oss et håp, det gjør sannelig ikke hans motstandere. Ikke hans fryktsomme kritikere heller.

Nå er han foreslått til Nobels fredspris i år, kanskje han får den, kanskje ikke. Men det er faktisk underlig å tenke på en ting: kommer han til Oslo i desember vil mange av de mest engstelige plutselig akseptere ham — han blir aktverdig for det gode selskap.

Nå, nok om det.

For måneder siden fikk vi her i bladet såvidt nevnt i en notis at Helder Camara og den amerikanske negerlederen, baptistpastor Ralph Abernathy hadde sendt ut en felles erklæring av en betydelig interesse. Min kollega og venn i Katolsk Kyrkotidning har fått oversatt hele teksten, den følger her:

«Vi forklarer at vi vill tillsammans arbeita for at befria världens fattiga folk från de gissel som heter krig, nød och rasism. Vi tror att målet kan och bör uppnås genom en kampanj i världsskala, för att alla folk skall bli medvetna om vad nød, rasism och krig kostar mänskligheten. Vi tror att folken, som måste vakna upp, har rätten och plikten att organisera sig och att efter icke-våldslinjen prote-

stera mot alla politiska, ekonomiska och sociala strukturer som håller så många människor i djupt armod och under krigshotet.

Vi hälsar alldeles särskilt hela världens ungdom, som under de senaste åren har gjort modiga insatser för att dra uppmärksamheten på de fattigas gränslösa nød, på de orättvisor som förekommer på så många platser och på krigets dårskap. Vi skänker denna ungdom vårt oreserverade stöd och uppsänder böner för att ungdomarna må fortsätta med denna kamp.

Vi är särskilt oroliga över den klyfta som vidgas mellan de fattiga och dem som är rika — inte endast dem som är materiellt rika. När man ser att den rike blir allt rikare och den fattige förblir kvar i sin nød. Likgiltigheten hos dem som har det ekonomiskt bra är kanske det största hindret i världen av idag.

Vi anser at vi måste göra alla folk uppmärksamma på att det nuvarande läget tenderar till en stabilisering av nöden för två tredjedelar av mänskligheten. I varje land hålles de fattiga utanför det sociala systemet, där de förblir i sitt armod flera generationer framåt, om inte mänskligheten finner och väljer en bättre väg, som gör det möjligt att leva i gemenskap.

Men vi två, en baptistpastor och en katolsk biskop, den ene amerikansk medborgare, den andre brasilianare — fäller inte modet. Hoppet finns, likaså vår dröm om en värld där nød, krig och fördomar har försvunnit och alla människor är fria. Detta var Jesu Kristi dröm, Gandhis och Martin Luther Kings dröm. Det är även vår dröm.

Ibland tycks det som om mänsklighetens kamp för en bättre och rättvisare värld gav vika, och styrkan hos de privilegierade som äger makten ökades. Vi lever i ett sådant skede. Men historien är full av överraskningar för dem som älskar Gud och mänskligheten. Vi låter inte modet falla. Vi skall fortsätta kampen, för att kärlek och broderskap omsider skall bli härskande drag i alla mänskliga samhällen.

För att möta det ständiga hotet

av ett världskrig måste en världrörelse för freden skapas. För att möta nödens problem, måste vi sätta i gång en kamp i världsskala mot nöden och de materiella tillgångarnas orättvisa fördelning. Vi vet inte vilken form denna rörelse kommer att ta. Men den kommer säkerligen att vinna till sig ett stort antal personer, av alla religioner, alla människor av god vilja som strävar efter rättvisa och kärlek som väg till freden.

Vi kommer att hålla kontakt med varandra, och vi kommer att sammanträffa med de personer i andra länder som söker att bygga upp en rättvisare värld genom en rörelse i icke-våldslinjen, en rörelse i vilken breda skikt i de diverse nationerna skall delta.

Pastor Ralph Abernathy
Dom Helder Camara.»

Nylig var Helder Camara i Uppsala og talte. Han har fartet rundt i Europa de siste ukene. Og folk lytter.

Det er ikke noe imponerende, enn si blendende lenger ved formen. Han snakker elendig engelsk, i Uppsala trengte han tolk.

(Forts. neste side.)

BOK OM NEVROSER

På Universitetsforlaget er nylig utkommet en bok under titelen «Nevrosener», skrevet av de to kjente professorer i psykiatri, *Leo Eitinger* og *Nils Retterstøl*.

I innledningen til boken heter det at nevrosene er blant de mest utbredte lidelser i vår tid. En av de viktigste grunner til denne erkjennelse er nok at man, i hvert fall i de vestlige samfunn, har klart å få bukt med de alvorligste massesykdommer, epidemiene, og at både pasienten og legen «har råd til» å beskjef-tige seg også med mindre livstruende sykdommer, som f. eks. nevrosener.

Det er ikke bare legene som får med nevrosepasienter å gjøre. Det samme gjelder mange andre yrkesgrupper som kommer i nær kontakt med sine medmenesker, deriblant sosialarbeidere, prester

og lærere. Ettersom dette verk ikke er ment som en pretensjons lærebok for medisinske studenter, vil også andre, kanskje nettopp prester, ha stor nytte av boken. Forfatterne tar i første rekke sikte på å belyse nevrosenes ytringsformer, årsaksforhold, behandling og muligheter for helbredelse. Verket er inndelt i oversiktlig kapitler, og er forsynt med en litteraturliste bak i boken. Videre finnes en god oversikt over fremmedord og deres betydning denne liste vil være av stor verdi for ikke-medisinere under lesningen. Et register er også tatt med.

Boken gir en oversikt over de forskjellige nevroseteorier — vi merker oss navn som Freud, Adler, Jung og Erich Fromm blant flere.

Etter kapitlene som viser inndelingene av nevrosene og komplikasjoner ved disse,

gies det en oversikt over behandlingen. Her får leseren høre om psykoterapi og andre behandlingsmåter.

For den som måtte frykte en vitenskapelig legeavhandling, kan det opplyses at «Nevrosener» fremstår i en god norsk sprogdrakt, leseverdig og leseemulig også for andre enn spesialistene. Deri ligger forfatterens store fortjeneste med dette i aller høyeste grad og i ordets *beste* betydning populærvitenskapelige arbeide. Professorene Leo Eitinger og Nils Retterstøl har på vel 200 sider samlet en psykiatrisk viten som burde høre til standardlesningen for alle som til daglig står overfor medmennesker med problemer — i første rekke våre prester.

Baby Johannessen.

■ Biskop Cirardo i Bilbao i Spania har offentliggjort et skarpt angrep på regjeringen fordi den har fengslet ni baskiske prester. Han fordømte overgrepet som han kalte brudd på konkordatet med Vatikanet og forlangte at prestene øyeblikkelig ble løslatt. (I alt sitter nå 39 katolske prester fengslet i Spania.)

Biskopens erklæring ble offentliggjort i form av et hyrdebrev som ble lest i kirkene i hans bispedømme. Et pressebyrå som kontrolleres av organisasjonen Opus Dei sendte ut erklæringen til avisene, men trakk den senere tilbake.

ONSDAGSBREV -

(Forts. fra forrige side.)

Likevel er det ord som huskes. Hans og pastor Abernathys ord, de han selv kommer med nå i en ny bok som på svensk heter VÅLDETS SPIRAL.

De andre laver kulehull i huset hans i Recife for å skremme ham. De klarer det neppe.

Selv i 1970 hvor flere erkebiskoper og kardinaler trues på livet i Latin-Amerika og hvor det mer og mer blir tydelig at bildet av den blide og selvtilfredse prelat holder på å bli avlegs — er Helder Camara noe for seg selv.

Hilsen

ANDREAS LEGMANN.

John Ryan

Britiske valg.

"For those whom we are about to deceive may the Lord make us truly thankful . . ."

TRO OG KIRKE

Kirken har alltid æret Bibelens hellige skrifter som selve Herrens legeme, idet den, særlig i den hellige liturgi, mottar livets brød og rekker det til de troende såvel fra bordet dekket med Guds ord som fra bordet dekket med Kristi legeme. Med disse ord gjentar det annet Vatikankonsil (21), hva gode gamle Thomas à Kempis allerede skrev, da han i sin udodelige bok «Kristi etterfølgelse» gjenga den gamle Kirkes overbevisning om dette. Slik som det jødiske Pascha var et minne-måltid som innebar at de deltagende både lyttet til historien om flukten fra Egypt og spiste av påskelammet, således går i den hellige Messes feiring ordets liturgi forut for den eukaristiske liturgi. Kirken minnes og blir på nytt delaktig i alt hva Gud har fullført for sitt folk, til frelse og helliggjørelse.

Nå, dette minne om Guds store gjerninger gjennom ordets liturgi, oppnår bare sitt egentlige formål, hvis vi vet hvordan vi skal gjøre bruk av det Guds ord som blir forkynt for oss i Messefeiringen, i vår private lesning eller vårt studium av den hellige Skrift. Vi bør være oppmerksomme på at Guds ord ikke virker automatisk. Det finnes etter alt å dømme de kristne som går og innbiller seg at det bor enslags tryllemakt eller underkraft i Guds ord. De synes å leve under den farlige illusjon at i det øyeblikk Bibelen bare så meget som blir lest, i liturgien spesielt eller også annetsteds, eller om Bibelen bare blir solgt eller gitt i gave, da hender der uvegerlig noe mirakuløst. Men dette er slett ikke tilfellet. For å sette tingene litt på spissen: det er mulig at Kristi ånd er langt mer tilstede når vi snakker om vær og vind med et menneske som vi er sympatisk innstilt til, enn om vi skulle sitere et bibelord for ham.

Som ethvert annet ord er også Guds ord et kall fra et «Jeg» til et «Du» og venter på svar. Ellers nytter det ikke å tale eller lytte eller motta et ord fra Gud. Og svaret vil bare bli gitt til det Guds ord som kaller et menneske, av ham eller henne som ivrig hører ordet, gjemmer det dypt i sitt hjerte og får det til å bære frukt i sitt livs gode jord.

Først og fremst må en høre Guds

ord «ivrig». Herren selv priser dem salig som tar det imot «med glede». Med glede og iver å høre Guds ord kan bare han gjøre som ikke rent tilfeldig, på slump, blir i Bibelen eller fanger opp ett eller annet ord av den hellige Skrift. Den som kjenner litt til den menneskelige natur i sin alminnelighet og til seg selv i særdeleshet, vil nok ikke finne det altfor vanskelig å skjønne dette. Bare det menneske som er interessert og virkelig engasjert i sin kristentro, vil være istand til med glede og iver å høre Guds ord. De hvis kristentro er en vanesak, en borgerlig konvensjon, en familietradisjon eller en drakt som bæres ved livets høytidelige begivenheter, de vil neppe høre Guds ord med den gledefulle iver som fikk Bibelens store menn og kvinner til å utrope: «Tal Herre, din tjener hører». «Se jeg er Herrens tjenerinne, det skje meg etter ditt ord.»

Det gjelder allikevel ikke bare å høre Guds ord regelmessig, med glede og iver. Guds ord har en dybde av rikdommer som, i regelen ihvertfall, bare åpner seg for dem der, som

AV PATER

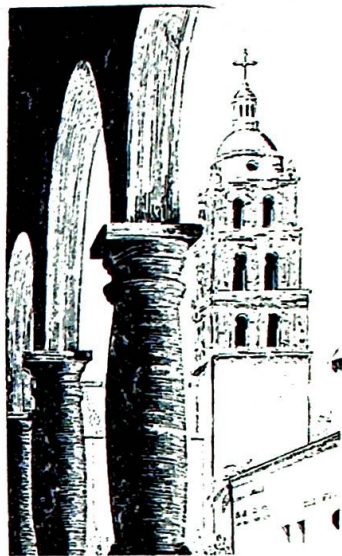
D. J. BOERS

Maria, gjemmer dem omhyggelig i sitt hjerte og grunder på dem. Står det ikke skrevet i den første av Davids salmer at salig er den som har sin glede i Herrens lov og grunner på den både dag og natt? Og denne meditasjon er ikke alltid en dans på roser! Herrens ord er sikkert det

ST. OLAV

KATOLSK
TIDSSKRIFT

Årsabonnement kr. 35,—

glade budskap, men gleden blir ofte kjøpt under megen strid med vår latskap og makelighet og selvishet. Som Jakob først måtte stride med Herren hele natten igjennom og fikk et sår for livet, for han kunne motta Guds velsignelse.

Tilslutt, Herren har i sitt evangelium fortalt oss at endog Guds ord som det gode såkorn det er, allikevel bare kan bære frukt i hundrefold hvor det mottas i den gode jord av et edelmodig menneske hvis daglige liv er et svar til Guds ord og som således påtar seg ansvaret for sitt kristenliv i «ånd og sannhet». Bare han viser seg som en der hører Guds ord på rette måte. En som lever etter ordet og ikke nøyer seg med å lytte til det, om det nå blir lest høyt i kirke eller forsamling, i en kommunitet eller et klubblokale, eller om man leser det sammen med familien en kveld eller om man leser det i enerom.

Den som virkelig har sin glede i Guds ord, skal være lik et tre, plantet nær bekker med livets rennende vann, som gir sin frukt i rette tid. Å høre Guds ord er en handling som ikke kan la oss forbli uforpliktet og uengasjert. Det vil være krevende, ofte meget krevende. Men det lønner seg. For, som apostelen Jakob lover, han som «lar ordet følges av handling, den mann vil finne velsignelse ved det han gjør».

Tilslutt, det er så sant hva det annet Vatikankonsil skriver: «En slik makt og myndighet ligger i Guds ord at det virkelig for Kirken er en støtte og en styrke, for Kirkens barn en kraft for troen, en næring for sjelen, en ren og varig kilde til det åndelige — der er: det kristne — liv».

NYHETER

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke,</i> Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	9.00 9.45 og 19.00	11.00
<i>St. Hallvard kirke,</i> Fransiskanerne, Enerhaugt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke,</i> Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00 10.00 18.30	11.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell,</i> Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell,</i> Glads vei 23, tlf. 15 32 44	11.00	9.30
<i>Lunden kloster,</i> Øvre Lunden, tlf. 212587		10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke,</i> Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	10.45
BERGEN: <i>St. Paul kirke,</i> Christiesgt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke,</i> Helleveien, tlf. 57 353 — 57 707	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke,</i> Cappelenstgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke,</i> Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke,</i> Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke,</i> Torvg. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke,</i> Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke,</i> Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND: S.: <i>St. Ansgar kirke,</i> Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet,</i> Weidemannstgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke,</i> Romerikstgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikals kapell,</i> Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke,</i> Sverres gt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (1. og 3. søndag) O. Haraldssonstgt. 49, tlf. 53 765	17.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke,</i> Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45 —
		9.30
STAVANGER: <i>St. Svitbun kirke,</i> Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.45
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke,</i> Sandefjordstgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke,</i> Prinsensgt. 2a2	8.45 19.00	11.00 —
		6.15
<i>St. Elisabeth hospital,</i> Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eystein kirke,</i> Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteins sykehjem,</i> Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke,</i> Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke,</i> Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke,</i> Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital,</i> Mellomveien 50, tlf. 81 050	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke,</i> Hernesveien 22, tlf. 81 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke,</i> Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1. VII—31. VIII)	19.00 8.00	11.00
<i>St. Elisabeth Institut,</i> tlf. 11 392)		
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke,</i> Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

■ Den katolske kirke blir tvunget til å stenge sine sykehus i USA hvis amerikanske leger må foreta svangerskaps-avbrytelse på pasientenes forlangende. Dette sa, ifølge en KNA-melding, lederen for familieavdelingen i Den katolske konferanse i USA, James T. McHugh i en uttalelse den 15. juni.

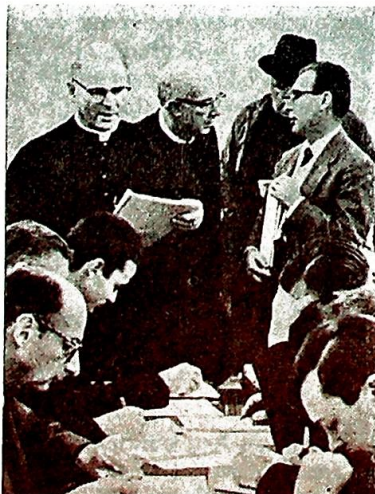
Den årlige kongress i det amerikanske legeforbund fant sted i tiden 21.—25. juni i Chicago. Det forelå et forslag til møtet om at aborttingrep bør kunne foretas når pasient og doktor ønsker det.

De katolske sykehusene i De forente stater behandlet i 1969 over 5,5 millioner syke mennesker. De rår over en tredjedel av hele nasjonens sykehuskapasitet og sengeplass.

■ Den brasilianske militærregjering forbereder, ifølge en brasiliansk journalist, straffetiltak mot erkebiskop Helder Camara av Recife. (Se Onsdagsbrevene.) En representant for regimet skal ha sagt:

«Man har ennå ikke straffet den røde biskop på grunn av hans forbindelser med Vatikanet og pave Paul VI. Regjeringen samler imidlertid nå sammen bevismaterieell som vil gjøre det klart at Helder Camara ikke lenger støttes av Brasils katolikker.»

Erkebiskopen gjør Brasils regjering urett ved sine uttalelser om regimet i utlandet, ble det sagt. «Men det er snart ikke nødvendig å vente lenger, regjeringen vil straffe denne forræder mot sin egen Kirke.»

■ De katolske biskoper i Østerrike har satt av en halv arbeidsdag på sin neste konferanse for å høre fagfolk fortelle om bruken av moderne massemedia som radio og fjernsyn.

«Også vi biskoper må gjøre oss fortrolige med disse media,» sa biskop Stefan Laszlo av Eisenstadt nylig. Vi må lære hvordan man gir et intervju, sender ut en erklæring eller redegjørelse og hvordan man holder en tale i radio eller på TV. Som «ulærde» har vi sikkert gjort mange feil før i disse tingene.»

«Til tross for massemedienes store betydning både for Kirkens forkynnelse og for den indre kirkelige dialog, har den katolske kirke fremdeles et temmelig amatørmessig forhold til disse media,» sa biskopen. Han anbefalte bl. a. at man lærer de unge prestekandidatene om disse kommunikasjonsmidler i presteseminarene og i de teologiske fakulteter.

■ Nederlands katolske biskoper kan ikke tillate at Kirken godkjenner og besegler såkalte «venn-skapsbånd» mellom to personer av samme kjønn, heter det i en erklæring fra Utrecht den 12. juni. Biskopene mener at et slikt skritt fra Kirkens side blant annet ville skade de homofile selv og tydelig skille dem ut som en særgruppe i samfunnet.

Biskopene er samtidig av den mening at Kirken må vie de homoseksuelles problem større oppmerksomhet. Kirken må bekjempe diskriminering av de homoseksuelle og gi disse mennesker all mulig sjelsesøgerisk hjelp, blir det uttalt.

■ Omkring 46 prosent av litt over 5000 unge i Vest-Tyskland mente, ifølge en undersøkelse som er offentliggjort av ungdomsbladet «top-hallo» i Nürnberg, at Kirkens forhold til dagens verden er dårlig. De unge katolikkerne betegnet Kirken som «ubevegelig».

76,6 prosent av de som ble spurt mente at en «demokratisering av Kirken» er nødvendig. Hele 94,2 prosent svarte et klart nei på spørsmålet om de syntes at fremtidens prester skulle forpliktes til

sølibat, og over 75 prosent fordret større økumenisk innsats.

■ Statssekretæren, kardinal Villot kommer i sommer til å reise sammen med pave Paul til pavens residens i Castelgandolfo. Det er første gang siden Pius XIs dager at statssekretæren følger med dit, kardinal Villot pleier normalt å tilbringe noen ferieuker i sitt hjemland, Frankrike. (Castelgandolfo ligger ved Albanersjøen, omkring 30 kilometer fra Roma.)

■ Den katolske kirke i De forente stater begynner nå på et omfattende aksjonsprogram i kampen mot nød og fattigdom. I løpet av kommende år skal man reise en sum på over 50 millioner dollar til aksjonen.

■ Biskopene i Argentina har klart fordømt all bruk av vold og har kommet med en oppfordring om å vise respekt for menneskelivet, melder KNA fra Buenos Aires. I en erklæring heter det at «sosial fred må skapes av rettferdighet». Regjeringens oppgave, heter det, er å stille seg i menneskenes tjeneste og å beskytte deres rettigheter.

Biskopene fordømmer den ulike fordeling av landets rikdommer og den måten de herskende grupper undertrykker de fattige på.

■ Hjelpeorganisasjoner fra den katolske kirke og andre kirkesamfunn var blant de første som fløy klær og medisiner til de jordskjelvrammede områdene i Peru hvor man frykter for at 50 000 mennesker har omkommet. Representanter for Caritas og Catholic Relief Services arbeider side om side med Oxfam og Church World Service på stedet, forteller Catholic Herald. Et av de største hjelpebehovene den første tiden gjaldt medisiner for å hindre epidemier.

Paven har bedt om at hjelp blir sendt fra alle kanter av verden. Peruvianske prester og misjonærer arbeider i katastrofeområdene, og man vet at i det minste en amerikansk prest og to ordenssøstre omkom i jordskjellet.

■ Den nedadgående tendens man har hatt i tallet på nye prester i Østerrike blir i år brutt. I disse dager har 104 menn, ni flere enn forrige år, blitt viet til prester. 51 av disse er verdensprester, 53 tilhører forskjellige ordener.

En kloun

Hvor jeg skal i ferien?
Takk som spør, jeg skal være hjemme. Sammen med min elskede. Simpelthens hjemme.

Det er ingen grunn til å skake bekymret på hodet, det er helt frivillig. Og med overlegg. Vet De hvordan en feriedag hjemme vil arte seg?

Vi kommer for det første til å være alene i huset. Guttene forsvinner, dels til Mariaholm, dels på campetur i Danmark. Vi kan lese tegneserien Knøttene på sengen uten å kjempe om avisen, siden kan vi ta oss en lang dusj for å våkne til et nytt og bedre liv.

Kanskje jeg barberer meg, kanskje ikke. I hvert fall skal jeg ha en tynn, men iskold gin og bitter. Ja nettopp, s å tidlig.

Deretter ringer vi, hvis vi er sultne, etter en drosje. Og kler oss og reiser innover til byen for å spise frokost et sted. Teaterkafeen eller noe annet. En langsom frokost med et dovent øye på gatene. Uten dårlig samvittighet fordi vi ikke er der eller der. Ikke oppjaget.

Etter frokosten går vi arm i arm bortover mot...

Selvfølger er dere ikke interessert. Jeg beklager. Dere skal sikkert bile sydover eller dra til hytta på fjellet for å surre ørret i rømme eller stå i kø ved koldbordet på sommerpensjonatet eller bli sårbente i fremmede byer. Moskva. Eller Roma. (Tenk på alle de skandinaviske turistene som kryper ut av glohete sightseeing-busser på Petersplassen i juli.)

Hvem av oss gleder seg mest?

Dere som skal ut selvfølgelig. Dere er lykkelig vitende, det er et helt år siden forrige juli. Men vi gleder oss også faktisk. På vår måte.

Vi skal liksom ha Oslo for oss selv. I de få midtsommerukene da Oslo virkelig kan være et førsteklases sted. Kanskje for siste gang på en menneskealder. Til høsten begynner de å grave opp sentrum for å legge nye tunnelbanestrekninger.

Ennå gjenstår denne sommeren. Og vi blir hjemme for å se grundig på trærne i Studenterhunden og på den gyngende linjen i hele Karl Johan og havnen og havene på Briskeby og Frogner kino og havene ute ved Skarpsno og det hele. Et overblikk for siste gang. Uten en

skygge engang av veldige gravemaskiner og gulstripete heisekraner.

Så god ferie alle sammen. Håper dere får det fint på fjellet og i Prateren og i Nice og i Hellesund.

Når dere vender tilbake, murrer imidlertid de første gravemaskinene nede i asfalten og dere kjenner dere ikke helt igjen i den gamle småbyen.

Men så kan dere ringe til oss. Vi skal med stor glede berette om den absolutt siste og den absolutt deiligste julimåned Oslo fikk ha i den gamle stil.

P.S.

Det er en liten ting som jeg gjerne ville ha unnagjort først forresten. De siste ukene har jeg med sorg i øynene oppfattet at de fleste av dere misforsto mine små funderinger om basarer på Majorstuen og voldsproblematikk. Det hele er min skyld, jeg var for sparsommelig med ordene. Meningen, enten dere tror det eller ikke, var å gjøre en smule narr av meg selv. Jeg som svever rundt med mine halvfordøyede idéer og synes jeg er grenseløs «engasjert» — og som glemmer at det er andre, dagligdage ting som må gjøres i Kirken. Blant annet basarer. Arbeide som jeg er ubrukelig til dessverre, fordi jeg er slik jeg nå engang er.

De fleste har misforstått dette glimt av selvironi. Dere har trodd at jeg gjorde narr av dominikanerne. Det er nifst hvor lett det er å bli misforstått. Jeg kommer sent til å tilgi meg selv at jeg skrev så klosset. Jeg skal forhåpentlig raskere glemme at dere kunne tro at jeg ville være så simpel.

God ferie igjen.

■ Katolske prester i USA tar i stadig økende grad direkte del i det politiske liv, melder Boston-avisen Tablet. Fire prester forsøker å erobre plasser i Kongressen, og en annen har uttalt at han overveier å stille opp i et guvernørvalg. Syv prester og to ordenssøstre har allerede vunnet i lokale valg.

De amerikanske biskoper ser med blandede følelser på dette engasjement, og har på sin halvårslige konferanse nå enstemmig besluttet ikke å oppmuntre sine prester i slike politiske planer.

(139 i den kanoniske rett fastsetter, skriver avisen, at prestene må innhente tillatelse fra sin biskop eller ordensleder og fra biskopen i det området de har tenkt å stille opp til valg, før de kaster seg ut i det politiske liv.)

«FOR EN LILLE SMULE SAGTMODIGHET»

(Fortsatt fra side 203)

Hvad er da sagtmødighed, at den skal belønnes på denne kontante måde? Hvorfor sagde Jesus ikke i stedet: «Salige er de barmhjertige, thi de skal arve jorden»? Den barmhjertige handler — der sker noget positivt omkring ham, ved ham gøres jorden værd at leve på. Den sagtmødige tåler og tager imod — og han arver jorden.

Der er en spænding i dette forhold, som vi mennesker aldrig bliver færdige med at beskæftige os med, hvad enten vi ønsker det eller ej. Lige så lidt som vi kommer uden om, at det var to naglede hænder, der åbnede himlens port, ikke prædikener og undergørnninger.

Det er med stor risiko for straks at blive misforstået og derved at vække megen harme, at man begiver sig ind på at anbefale dette med at tåle i disse dage. For hvad har denne «ven-den-venstre-kind-til-politik» ikke skabt af fattigdom, undertrykkelse og social elendighed på jorden.

Jesus var ikke bange for at blive misforstået. Han vidste, han ville blive det til tidernes ende, så derfor lyder også til tidernes ende hans budskab: «Lær af mig, thi jeg er sagtmødig og ydmyg af hjerte.» Og de, der ydmygt tager hans ord til sig og lever efter dem, arver jorden.

Misforståelsen ligger i, at man har tydet Jesu ord om sagtmødighed forkert. Man har blandet begreberne eftergivenhed, vaghed, resignation ind i sagtmødigheden og derved fået en blanding ud af det, som havde en ubehagelig bismag af fejhed og slaphed.

Men Jesus var ikke fej eller slap. Jesus var stærk. Han kunne tillade sig at lade sig behandle som en svag. Jesus havde ordet i sin magt, derfor kunne han tillade sig at tie. Jesus elskede, derfor havde han råd til at blive hadet. I enhver situation, hvor vi svage mennesker ville ængstes, forvirres, hidse os op eller drukne i fortvivlelse, stod Jesus som det frie fuldkomne menneske, der suverænt er herre i sit eget hus. Jesus var hævet over den indre disharmoni, som synden har kastet os ud i. Og den, som ydmygt erkender dette og lader sig gribe af Jesus, bliver i Jesus et frit menneske, som i kærlighed kan bøje sig for hvad som helst, — han kan give og tage og lade sig bestjæle i kongelig frihed.

Den sagtmødige ejer altså allerede et kæmpeteræn inden i sig selv. Ja, han ejer sig selv uden begrænsning, han lever i Jesus, og Jesus har ingen grænser. Derfor kan man i sandhed sige: Salig er den sagtmødige, thi han arver jorden — og himlen med for den sags skyld!

Så er vi i en sfære, hvor man ser en Frans af Assisi omfavne træerne og tale til fugle og fisk som til sine nærmeste venner i beruset livsglæde. Og der skal vi tie stille, vi, som smiler af uforstand og ikke er kommet længere end til at følge Jesus, når han pisker kræmmere ud af templet og holder flammemetal mod farisæerne. Som om vi havde lov til det.

Vi er nemlig kun på begynderstadiet. Trosiver gjør ildfuld, og det er dejligt — for ild var det, Jesus kom for at kaste på jorden, og hvor ønskede han, at den ville brænde! Men ild skal tæmmes for at kunne bruges til noget. Man kan ikke spejle æg over et brændende hus. Det er sagtmødigheden, der skal til, for at styre de kræfter i os, som på et øjeblik gør os til løbske heste.

Mere end nogen sinde har vi brug for sagtmødigheden i denne brydningstid inden for Kirken. Man behøver bare i en blandet kreds af fromme ivrige katolikker at komme til at sige sådan noget pænt uskyldigt noget som cølibat eller dansk messe, så er hele huset ved at eksplodere et kvarter efter.

Det kunne Jesus ganske vist også præstere. Jøderne skar tænder, rev deres tøj i stykker, smed med sten og ville kyle ham i afgrunden over de ting, han sagde. Men det er værd at lægge mærke til, at han selv ikke et eneste øjeblik mistede herredømmet over situationen og heller ikke veg en tomme fra, hvad han én gang havde sagt, selv ikke da en ydmygende død på korset tilsynelatende gjorde en ende på det hele. Hvem af os er så sikre?

Der var en sjælsstyrke i Jesu holdning, som vi hungre efter at eje. Den moderne litteratur afspejler i hvor høj grad vi mangler den, og skønlitteraturen fylder os med surrogat helt ud i det groteske. Se, hvor vi tager dem til os, alle disse noveller og udsendelser om supermænd og mesterdetektiver, som med ukuelig sikkerhed og overlegen ro kæmper sig ud af alle baghold uden så meget som at krølle flippen.

Vi længes efter denne urokkelighed, jo mere vi gør livet til et helvede for os selv og for hinanden. Og midt iblandt os lever og virker den eneste rigtige «supermand», som ikke alene er urokkeligt stærk, men som har magt til også at gøre os til, hvad han selv er — gennem læren om sagtmødighed. Har vi bare mod til at tage det første skridt og følge ham, så kommer den dag, hvor vi kan smile til hele verden og sige: Du er min, jeg ejer dig, for jeg ejer mig selv — i Gud!

Sr. Anna Elisabeth. (Fra Ånd og Liv-serien)

BISPEDØMMET

I det katolske felles menighetsbladet «Broen» har biskop John W. Gran nylig fortalt følgende om prestesituasjonen i Oslo Katolske Bispedømme:

«Den lille, men jevne strøm av norske som melder seg til prestegjeringen innenfor sekular- eller ordensgeistligheten har vedvart; jeg får således den 30. august i år atter den glede å vie en nordmann til prest: dominikanerpater Per Bjørn Halvorsen (i St. Dominikus' Kirke i Oslo). Hans confrater, pater Fjeld O.P. vil senere på vinteren komme til Norge for godt. En yngre engelsk dominikanerpater, Aelred Squire, vil fra høsten av være på plass i Nebergsgaten

for godt. En ung nordmann studerer til prest i Rom: Josef Plocinski fra Porsgrunn som er i sitt annet års teologi. Ennu en ung nordmann har i år trådt inn hos Dominikanerne i den hensikt med tid og stund å bli prest i denne Orden. Fra Sveits fikk vi i fjor høst en tidligere sogneprest, pastor Josef Amstutz, som for tiden vikarierer i Tønsberg etter å ha gjennomgått et norsk kurs for utlendinger ved Oslo Universitet. Sammen med ham studerte en ung irsk Maristprest, pater Rory Mulligan, som er blitt overført fra den irske til den hollandske Maristprovins for å kunne vie seg arbeidet i Norge. Også han kom i høst, og vil fra 1. september være

å finne som kapellan ved Mariakirken på Stabekk. En annen ung Maristpater: Jo Neve (en fetter av pater Ivens på Stabekk) har allerede vært i Norge i snart to år nu og er kapellan i Bergen. Fra høsten av vil han virke som kapellan ved St. Olav Kirke i Oslo. En ung hollandsk sekularprest, Michel Beckers, ble viet av meg for Norge høsten 1968, men fortsatte sin studier, voksenkatekettikk, i London. Siden høsten har han vært hjelpeprest i Stavanger med det hovedformål å lære norsk og alt som ellers følger med. Fra høsten av vil han fylle stillingen som kapellan og ungdomsprest ved St. Paul Kirke i Bergen. Siste tilvekst til vår unge sekulargeistlighet blir en ung tysker fra erkebispedømmet Berlin: Norbert Haunschild som har flerårig erfaring

KONKRET KRITIKK

S t. Olavs redaksjon har fått et vennlig, men kritisk brev fra en utenlandsk prest med kjennskap til Norge og vårt katolske miljø. Vedkommende vil ikke ha

sine bemerkninger offentliggjort, men han har en del konkrete ankepunkter som jeg synes det er riktig å ta fatt i:

Hvorfor, skriver vedkommende prest, hadde bladet en stor artikkel i nr. 11 om SUEENENS SAMTALE MED M. FESQUET, «men ikke hva Pave Paul har svart om dette intervjua?» Beklager, pavens reaksjon var omtalt i samme artikkel.

Hvorfor, skriver han, har vi ikke tatt med kardinal Suenens uttalelser senere i en preken i Mechelen, både om grunnene til at han ga
(Forts. siste side.)

FERIETUR...

(Forts. fra side 206.)

fra Kiev, men Lenin som har æresplassen. Likevel er det pussig å tenke på. Vi katolikker har vår Lourdesgrotte. Muhammedanerne sine hellige steder ved Induselven, bolsjevikene sitt Leninmausoleum. Er da menneskene innerst inne allikevel ikke mer forskjellige?

TIL MESSE I MOSKVA

Det er ikke så ille med turistenes bevegelsesfrihet i Sovjet som noen ofte tror. Vi reiste privat og ikke med en gruppe. Noen mente at vi hele tiden ville være under oppsyn, og at vi ville bli pådyttet et stort sightseeing-program som faktisk ville ta nitti prosent av vår tid. Dette stemte imidlertid ikke. Vi fikk riktignok tilbudt en seightseeing i Moskva og en i Leningrad. Den var innberegnet i hotellprisen. Men det var en helt frivillig sak. Disse sightseeings var for øvrig lagt opp på vanlig vis. De ble ledet av gode guider og var virkelig verdt å være med på. Flere «forpliktelses» hadde vi i denne forbindelse ikke.

Imidlertid var vi spente på hvordan man ville møte vår interesse for gudstjenester. Vi hadde jo bestemt oss for å gå i en russisk ortodoks kirke om søndagen for å delta i messen. For ikke å tape for megen tid med

(Forts. neste side.)

som ungdomsprest. Han vil fra høsten av studere norsk for senere å settes inn i det regulære sognearbeid. Og når talen er om ungdomsprester, er det naturlig her å opplyse at pastor Rudi Kessels, kapellan og ungdomsprest i St. Olav Menighet, fra høsten vil tiltre et studieår for voksenkateketikk ved det kateketiske institutt i Strassburg. Ved sin hjemkomst vil han etter planen overta vervet som bispedømmets ungdomsprest etter Pater Arno, som med sine 51 år føler at han har bekledd denne spesielle stilling lenge nok. To unge studenter fra henholdsvis Spania og Tyskland, Joan Capdevila og Rüdiger Liedtke, studerer teologi i den hensikt å virke som prester i vårt bispedømme. Som dere ser, har vi god grunn til å være takknemlige.

Nestor blant våre yngre sekularprester, pastor Alan Littlewood, har i snart et år nu studert barnekateketikk ved Lumen Vitae-Instituttet i Brussel, han vil fra høsten av overta som sogneprest i Haugesund. Og slik kommer jeg også til å omtale Mons. Dr. Arne Sund, nåværende sogneprest i Haugesund, som har fått innvilget sin søknad om avskjed i nåde etter snart 45 år i aktiv tjeneste. Han vil for noen tid fremover bo hos Franciskussøstrene i Stavanger. På egne og O.K.B.'s vegne vil jeg uttrykke en varm takk til Mons. Sund for alt hva han har vært og utrettet i sin i sannhet lange og tro tjeneste. Ad multos annos!

Vi er således blitt velsignet med et betydelig tilslag av nye krefter, både innenlandske og utenlandske. Nye nasjonaliteter er blitt representert blant vår klerus. En takk går til vingårdens Herre som sender oss friske og unge arbeidere. La oss ta vel imot dem og la dem få følelsen av at vi setter pris på og er takknemlig for at den unge generasjon vil gjøre denne innsats for Kirken hos oss. Samarbeid krever gjensidighet!»

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispesgården		
St. Joseph's Institut		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke		
Lunden Kloster	}	Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet	}	Bergen
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Hammerfest
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskussøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Hønefoss
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar	}	Lillestrøm
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikals Kirke		
St. Mikals Prestegård	}	Tromsø
St. Theresia Hosp.		
St. Franciskus Hosp.	}	Trondheim
St. Magnus Kirke		
St. Magnus prestg.		
St. Elisabeths Hosp.	}	Tønsberg
Vår Frue Kirke		
Bispesgården		
St. Olavs Kirke, Bispesgården		
St. Olavs kirke	}	Tønsberg
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinikk	}	Tønsberg
St. Olavs Kirke		

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 68 34 66

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

5—11 september 1970.

Flyreise med fuld pension, pris fra Københavns lufthavn (Kastrup)

på hotel «Madonna» ..... danske kr. 890,—
på sygehjemmet «Accueil Notre-Dame» » » 700,—

Gejstlig leder: Mgr. Knud Ballin, København.
Læge, sygeplejersker, samaritler medfølger.

Program og tilmeldelser ved henvendelse til:

VALFARTSKOMITEEN

Barsehøj 25, 2900 HELLERUP (Danmark)

FERIETUR...

(Forts. fra forrige side.)

privat «etterforskning» henvendte vi oss til hotellefs informasjonstjeneste. Uten noen problemer fikk vi der straks de opplysninger vi ønsket. De anbefalte oss en noe større kirke i bydelen Baumanskaja like i utkanten av Moskva sentrum.

Da vi om søndag morgen kom dit ved ti-tiden var det allerede mange mennesker i kirken og et kvarter senere sto vi der faktisk på kirkegulvet som sild i tønne.

Det ble den lengste gudstjenesten jeg noen gang har vært med på. Den varte mellom to og en halv og tre timer. Det er ikke noen lett sak å vurdere en slik gudstjeneste. Hvis jeg

skal sammenfatte mine personlige inntrykk blir konklusjonen omtrent denne: Liturgien var både vakker og langtrukken. Sangen var praktfull og seremoniene verdige samtidig som gjentagelsene virket uendelige.

Jeg prøvde fra tid til annen å iakttak kirkegjengerne. Det forbauset meg en del. Her var det slett ikke bare gamle koner med det tradisjonelle russiske skaut på hodet, som deltok i messen. Her var det også mange menn. Til og med yngre mennesker fantes det en del av. Noe som forbauset meg mest var geistligheten og deres assistenter. Det var alt i alt en åtte ti stykker av dem, men bare noen få var eldre. De aller fleste var unge menn.

Selve gudstjenesten fremkalte ad-

skillige spørsmål hos meg. Det store antall kirkegjengere virket som et gledelig tegn. Når man imidlertid tar i betraktning at Moskva opererer med et innbyggerantall på sirka syv millioner og at bare et fåtall kirker er i bruk, så blir det alt i alt allikevel en håndfull som går i kirken.

Men denne håndfull er tross alt noe. Det sies at den ortodokse kirke i Sovjet er fullt klar over den situasjonen den befinner seg i. Den har ikke noe stort område å bevege seg på. Men det ser ut til at det lille området de har til disposisjon blir benyttet på en klok måte. Særlig når det gjelder kirkens ledere og geistligheten for øvrig, legges det stor vekt på kvalitet. Biskop Willebrands — den nåværende kardinal og en av den katolske kirkes

Vennligst les dette:

St. Olav Bokhandel er også i år lukket i hele juli måned.

Vel møtt igjen fra mandag 3. august:

DRAMMEN		DRAMMEN	
		<i>Drammens malerforretning</i>	
		Inneh. Asbjørn Gundersen	
		Tlf. 83 19 16 - 83 33 32	
DRAMMEN		GUSTAV THIELEMANN	
H. KOLDERUP N. Storgt. 12 - Bragernes Tlf. 83 13 62 - 83 36 48		Pølse- og hermetikkfabrikk	
Gå til fagmannen når det gjelder møbler		Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN	
GUSTAV BØHM & SØN A/S Bakeri og Konditori Drammen		 TYRILYS ^{A/S} TYRI FABRIKK Drammen Har også landets eneste bivokspresseri	
American Foto SPESIALFORRETNING I FOTO OG RAMMER Engene 4 - Tlf. 83 11 45 Filial: Tollbodgt. 16 - Tlf. 83 65 65		FREDRIKSTAD	
FREDRIKSTAD		Byens spesialforretning	<i>Andr. Janne &</i>
C. HANSSENS Trykkeri og Bokbinderi Tlf. 13 056 FREDRIKSTAD		 Olsson TAPET OG GULVBELEGG Agentgt. 1 - Tlf. 17 080	Kontormaskiner - Kontorutstyr Storgt. 4 - Fredrikstad Tlf. 12 945
EDVARSEN & NORDHEIM A/S Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr Tlf. 11 220 - Fredrikstad		ØSTFOLDMEIERIET Avd. Fredrikstad	
 Fredrikstad Glasmagasin		O. Henriksens Sønner Aut. Rørleggere og Rørhandel Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Sentralbord 15 840	

fremste økumeniske eksperter, sa en gang for noen år siden at han ved sine talrike kontakter med den russiske kirke stadig ble imponert av den høye standard blant lederne. De ser ut til å være folk som finner den rette tonen til å skaffe kirken pusterom slik at den iallfall kan eksistere, de mange vanskeligheter til tross.

Mange ville kanskje fra tid til annen foretrekke en dristigere tone, men spørsmålet er om kirken er tjent ved det. Revolusjonens hårde og bitre reaksjon mot kirke og religion har nemlig også sin forhistorie, like godt som Luthers sterke protest mot Mørderkirken i det 16. århundre.

Når jeg tenker tilbake på denne gudstjenesten, sitter jeg særlig igjen med ett — etter min mening — uhyre viktig spørsmål. Hvis nå kirken i Sovjet med tiden skulle få anledning igjen til en bredere kontakt med den nye generasjon, hvordan ville man da slå bro over den avstand som ligger mellom atomalderens mentalitet og Kirkens eldgamle tradisjoner? Kan det hos de unge vekkes sans for det religiøse mysterium ved hele dette uendelige, omfattende, brogete sere-

moniell fra en svunden — og sikkert i Sovjets øyne — meget belastet tidsalder? Spørsmålet forekommer meg uhyre interessant, men det er vel bare russerne selv med sin egen sans for mystikk som kan svare på det.

LØSSALG AV ST. OLAV

i Grundt Tanums Bokhandel, Universitetsbokhandlene i Sentrum og på Blindern.

OSLO

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

VARME- SANITÆR OG SPRINKLERANLEGG

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

SØREN HANSSEN

Kolonialforretning

Langes gt. 6 - Oslo
Telefon 20 37 24

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset
„Poctofino“

Laget av tindrende klart glass.
Lekker i utførelsen og stø i formen.

Et alle tiders all-round glass.
Pris pr. stk. kr. 3.50.

Vi sender over hele landet mot postoppkrav.

Galligani

Storingsgt. - N. Slottsgt.
Vikaterrassene

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Privat 55 77 87 - 69 43 72

THROSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernb. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

TÅSEN BOK- OG PAPIR A/S
ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8
Tlf. 23 02 40

NOENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

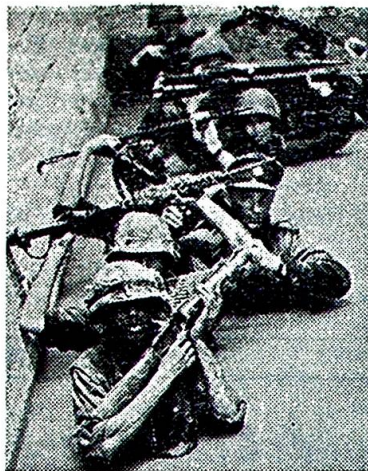

SOMMER

Filmomtalen i forrige nr. (*Richard Lester* «— og krigen er over!») var tenkt som en avstikker innom en merkelig genre, en kuriositet: Den «morsomme» krigsfilm. Et par nye oppsetninger på Oslo-kinoene før den store sommerstillheten setter inn, kan tyde på at en avstikker er utilstrekkelig, ja at vi fremover vil få se en rekke desperate filmforsøk på å le sint til det uhyrlige. «M.A.S.H.» er her unektelig hva en i den moderne jargongen kaller en «ny vri» — en vri som smerter ved sin blanding av sjarme og smakløshet. Det er et amerikansk forsøk på å legge en farse i et felthospital under den blodige Korea-krigen, ikke uten desperasjon og hysteri. Bak slike uhyggelige løyer ligger jo også en intensjon: Motivene for krig kan vi ikke ta alvorlig, altså får vi le, om så latteren blir skingrende. I hikstet møtes jo forøvrig latteren og gråten på «nøytral» grunn. Men blandingen er i hvert fall undertegnede for tragisk og håpløs til at den etterlater noe som helst annet enn lede og medynk. Som tidssymptom er og blir det nedstemmende, hvor villig en så omstiller seg til å «forstå».

Mer smak av fugl er der over *Peter Watkins'* «Gladiatorene». Den britiske filmskaperen, som for noen år siden laget en så realistisk krigsfilm om et atomangrep på Storbritannia («Krigsspillet») at BBC — som hadde finansiert den — ikke våget å vise den, har denne gang alliert seg med svenskene, som kanskje, med sin over hundreårige fred, har vanskelig for å føle krigstragedien helt inn i nervene og erindringen. Her er krigens farlige idioti avslørt ved at de krigførendes generalstaber samles på svensk, nøytral grunn, og lar et lite yrkesmilitært team utkjempe en stormaktskrig mellom Mao-China og Storbritannia. De uniformerte herrer sitter fredelig, røkende og the-drikkende i et stabsrom og følger på fjernsyn og tavler utviklingen av «krigen», som er alvorlig nok, men altså meget begrenset — ironisk lar *Watkins* svenske lokaltog kjøre uforstyrret gjennom slagfeltet. Begivenheten er forøvrig, via *Mundo-vision*, TV-

underholdning for all verden. Snerten mangler ellers ikke: En kinesisk Mao-pike og en engelsk infanterist møtes i slagfeltet og ter seg som mennesker — de bringer bekymrede nyver i generalenes panner. De håndplukkede soldatene, som stedfortredende skulle utkjempe slag som tidligere engasjerte, drepte og lemlestet millioner, er testet på forhånd som perfekte dreperer — alt går med andre ord ikke etter oppskriften. Svensk medvirken til en slik film er visst noe nær bondefangeri: De svenske offiserene som kaldt og kjedsommelige betjener krigens elektroniske hjerne som «nøytrale» teknokrater i uniform, er visst — i *Peter Watkins'* etsende ironi — 1980-årenes versjon av

Dag Hammarskjöld: Den suverene, upartistiske svenske — alltid til tjeneste med sin metodiske perfektjon i *andres* kamp.

Helt vellykket virker ikke *Watkins'* velberegnete forakt over en sivilisasjon som er bygget på krigens «nødvendighet», men her er stikk til både stormakts-prestisje og såkalt fredselkende nasjoner, som treffer midt i blinken. Filmatisk ufullkommen som den er, rammer «Gladiatorene» allikevel oss alle på et ømt punkt, vi som resignert tror at krigen er en uutryddelig del av den menneskelige natur. «Gladiatorene» stiller seg så avgjort utenfor en så håpløs tankegang, at den får en til å undres. Det er alltid noe.

Et godt råd til dem som ikke har slik undring behov: Nå er «*West Side Story*» — denne moderne «*Romeo og Julie*» fra *Manhattans* slum — under ny-utsendelse i Norge. Med «*My Fair Lady*» er det *musical*-genrens topp-ytelse. Se den — eller se den igjen. Den tåler minst to aftener! *brm.*

KONKRET KRITIKK

(Forts. fra side 213.)

intervjuet og om hans reaksjon på pavens reaksjon? Beklager igjen, se nyhetsmeldingene i nr. 12.

Hvorfor, skriver han, er ikke møtet i *Bispesynodens sekretariat* omtalt? Det ble omtalt, også det i nr. 12.

Hvorfor har endelig de 40 engelske martyrer og kanoniseringsprosessen ikke blitt nevnt av reaksjonen? Svar: Plassmangel. Det er meget lett å nevne ting som vi burde hatt med, men som ble trengt ut av annet stoff underveis. Enhver redaksjon har dette problem.

Det er disse ting jeg gjerne ville svare på. Andre bemerkninger, som for eksempel den at det for noen ser ut som om redaksjonen «støtter de opposisjonelle miljøer» er øyensynlig bare ment som ting som kan ligge og murre i redaktøren i ferietiden. *A. R.*

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., D. J. Boers O.F.M.,
Mirjam Knollmüller C.S.J.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom
kr. 20 pr. ½ år. Utlandet kr. 40.

Annonser: 10 dager før utg.dagen.
24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.
oostkontorene. Kr. 35 pr. år.